

Editörden

Güvenlik Çalışmaları Dergisi'nin 22. Cilt birinci sayısını kapsamlı bir içerikle okuyucuya sunuyoruz. Derginin bu sayısında, altısı Türkçe biri İngilizce olmak üzere toplam yedi makale ve bir kitap incelemesi yer almaktadır.

Sayının ilk makalesi olan “Savaş ve Çatışmanın Değişen Yapısı: Silahların İnsansızlaştırılması” başlıklı yazı Doç. Dr. Ramazan Erdağ tarafından kaleme alınmıştır. Bahse konu makalede yazar, savaş ve çatışmanın değişen yapısını ele almakta ve literatürdeki savaşların geleneksel sınıflandırmasının yerine, silahların insansızlaştırılmasına dikkat çeken yeni bir sınıflandırma önermektedir. Bu kapsamda, makale insansızlaşan hava, kara ve deniz araçlarının modern dünyada savaş ve çatışmalarda kilit rol oynadığını ve bu araçların kullanımının gelecekte daha da yaygın hale geleceğini öne sürmektedir. Makale ayrıca insansız silahların günümüzde ne derecede insansız olduğunu tartışarak; insandan tamamen arındırılmış bir robotik savaş dünyasının var olmadığını iddia etmektedir.

Sayının ikinci makalesi Doç. Dr. Y. Furkan Şen ve Doğanay Yurtoğlu tarafından yazılan “Teknoloji ve Güvenlik İlişkisi Bağlamında Yapay Zekânın İstihbarat Analizindeki Önemi” başlıklı yazıdır. Bahse konu yazının amacı, teknoloji ve güvenlik ilişkisi bağlamında yapay zekânın istihbarat alanında kullanımını ve önemini bu alana ilgi duyan okuyuculara aktarmaktır. Bu kapsamda, makalede teknoloji ve güvenlik ilişkisi bağlamında yapay zekâ kavramı tarihsel süreç içerisinde ele alınmış ve günümüz istihbarat analizinde kullanım imkânları değerlendirilmiştir. Bu imkânlar ise “istihbarat mühendisliği” adında yeni bir meslek kolu önerisiyle açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu sayıda yer alan üçüncü makale, Dr. Öğretim Üyesi Ayfer Genç Yılmaz tarafından kaleme alınmıştır. “Uluslararası İlişkilerde Bir Yeni Aktör: Polis; BM Polis Teşkilatı Örneği Üzerinden Bir İnceleme” başlıklı çalışmada, öncelikle Soğuk Savaş sonrası dönüşen güvenlik anlayışına odaklanılmaktadır. Ardından, sayısı giderek artan barış koruma operasyonlarında polisin merkezi bir konuma yerleşmesi ele alınmaktadır. Bu bağlamda, BM Polis Teşkilatı bünyesinde polis sayısındaki artış, misyonlarda görev yapan polislerin çoğalan ve çeşitlenen yetkileri ve son olarak BM Polis Teşkilatı'nın örgütsel genişlemesi analiz edilmektedir. Son olarak, çalışma, uluslararası polisliğin geleceğine dair sorunları tartışmaktadır.

Sayının dördüncü çalışması, Dr. Öğretim Üyesi Göktuğ Sönmez ve Emine Çelik tarafından kaleme alınan “Anonimlik ile İlegalite Arasında: Deep Web, Dark Web ve Devlet Dışı Silahlı Aktörlerin Uluslararası Siber Faaliyetleri” başlıklı yazıdır. Bahse konu makale, günlük hayatın bir parçası haline gelen internetin yol açtığı güvenlik eksikliğini önemi endişelere işaret etmektedir. Bu anlamda, yüzey internetinin ötesinde Deep Web'i, onun bir parçası olan Dark Web platformlarını ve bunlara erişim sağlayan Tor, I2P ve FreeNet gibi yapıları incelemektedir.

Devlet-dışı silahlı aktörlerin ve terör yapılanmalarının bu mecraları kullanımına dair örnekleri ele almaktadır. Son olarak, bu platformlardaki illegal aktivitelerle mücadele araçlarına ve atılması gereken adımlara değinmektedir.

Sayının beşinci makalesi olan “The Role of Arab-Israeli Wars in the Process of Establishing Permanent Peace in the Middle East (Orta Doğu’da Kalıcı Barışın Tesis Edilmesi Sürecinde Arap-İsrail Savaşları’nın Rolü)” başlıklı yazı Dr. Hasan Acar tarafından kaleme alınmıştır. Bahse konu makalede yazar, Arap- İsrail Savaşları’nın Orta Doğu’da kalıcı barışın tesis edilmesine olan etkilerini ortaya koyma amacı taşımaktadır. Bu kapsamda, makale meselenin tarihi kökenlerini, savaşlara yol açan sebepleri ve yürütülen barış görüşmelerinin akıbetini incelemektedir.

Sayının altıncı makalesi Melek Mardan tarafından yazılan “Rus Üslerine Ev Sahipliği Yapan Ülkelerdeki Krizlere Rusya’nın Askeri Müdahaleleri” başlıklı yazıdır. Bahse konu yazı, askeri müdahaleler konusunda Rusya tarihinden örnekler ele alarak, Rusya’nın askeri üslerini değerlendirmekte ve Rus üslerine ev sahipliği yapan ülkelerdeki krizlere karşı Rusya’nın askeri müdahalelerini incelemektedir. Bu bağlamda, Rusya’nın Gürcistan, Kırım ve Suriye krizlerindeki tutumu ile Karadeniz ve Akdeniz’de nüfuzunu artırmaya yönelik çabalarını detaylı olarak analiz etmektedir. Sonuç olarak, Rus üslerinin buldukları ülkeler için tehdit oluşturabileceğini; ancak bu tehdidi askeri müdahaleye dönüştürecek olan faktörün ev sahibi ülke ve Rusya arasındaki ilişkilerin seyri olacağını öne sürmektedir.

Sayının yedinci çalışması, Özge Bilge tarafından kaleme alınan “Vatandaşlık Kavramı ve Vatandaşlık Hukukunu Etkileyen Faktörler Hakkında Değerlendirme” başlıklı yazıdır. Bahse konu makalede, vatandaşlık ve vatandaşlık hukuku kavramı, tarihi süreçte vatandaşlık hukukunun gelişimi ve güvenlik konusu da dâhil olmak üzere vatandaşlık hukukuna ilişkin kuralların belirlenmesinde etki eden faktörler incelenmektedir. Bu kapsamda, devletlerin ulus anlayışı; göç alan ve göç veren devletlerin farklı yaklaşımları; etnik çatışmaların, siyasetin, ekonominin ve güvenlik anlayışının vatandaşlık hukukuna etkisi ele alınmaktadır.

Bu sayının son çalışması ise Dr. Muhittin Imıl editörlüğünde Nisan 2020’de yayınlanan “Yeni Nesil Terörizm” başlıklı kitabın Kerem Türk tarafından kaleme alınan incelemesidir.

Bu vesileyle şunu yeniden hatırlatmak isteriz ki önümüzdeki sayı için değerlendirilmek üzere makaleler dergimize DergiPark sayfamız üzerinden (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/gcd>) iletilebilir. Ayrıca, Güvenlik Çalışmaları Dergisi ile ilgili bilgilere ve eski sayılarımıza internet adresimizden (<http://guvenlikcalismalari.pa.edu.tr>) ulaşılabilir.

Güvenlik Çalışmaları Dergisi’nin bu sayısına katkı sunan yazarlara ve hakemlere teşekkür ediyor; mevcut sayıda yer alan çalışmaların akademik literatüre katkı sunmasını temenni ediyoruz.

Gelecek sayımızda yeniden buluşmak dileğiyle; iyi okumalar dileriz.

Oğuzhan Yanarışık